

ÇOCUKLAR NASIL BAŞARIR?

“Hedef koyma, plan yapma, öncelik belirleme, zaman yönetimi gibi beceriler yaşamın erken dönemlerinde nasıl kazanılır?

İş adamı Bülent Eczacıbaşı “Başarılı bir çocuk yetiştirmek için ne yapmak

gerektiğini” soran bir gazeteciye ‘Bu o kadar çok şeye bağlı ki; en üst düzeyde eğitimin önemine inanmak ama diplomayla herşeyin bitmeyeceğini bilmek, bir alanda uzmanlaşmak ama genel kültür sahibinin de önemini anlamak, kendine güvenmek ama kendini başka insanlardan üstün görmemek, azim ve başarı için hırslı olmak ama şükretmesini ve yetinmesini bilmek, yaptığın işi ciddiye almak ama kendini çok ciddiye almamak.’

Anne babanın başarı beklentisi de çocuğun başarı seviyesini yükseltiyor ancak aşırı başarı beklentisinin olumsuz yan etkileri olduğu gibi hiçbir başarı beklentisi içinde olmamak da çocuğun ilerlemesini olumsuz etkiliyor. Makul düzeyde bir başarı beklentisi ve gerekli desteğin verilmesi (çalışma ortamı, kaynaklar vs.) sonucunda çocuk elinden geleni yapmak için çalışıyor.

Çocuğun başarısına katkıda bulunmak için çocuğun fabrika ayarlarına dönmek gerekiyor. Yeteneklerine, ilgilerine, kişilik özelliklerine, isteklerine göre yönlendirmek gerekiyor. Her çocuk kendine özgüdür ve bireyselleştirilmiş başarı yaklaşımı çok önemlidir.

Bir çocuk ödül vaadiyle daha çok çalışır, diğeri hiç çalışmaz.

Başarılı çocuk yetiştirenler, konfeksiyonculardan çok terzilere benzer; kalıplara değil, vücut ölçülerine bakarak çalışırlar.

320 öğrenciden rasgele 65 kişi seçilmiş ve seçilen öğrencilere bir sene içinde ‘beklenmedik bir şekilde zekileşecekleri’ söylenmiş ve kalan öğrencilere olumlu veya olumsuz bir şey söylenmemiş. Sonuç olarak zeki ve başarılı algısı oluşturulan öğrenciler büyük bir gelişim gösterdiği tespit edilmiş. Kısacası kehanet kendini gerçekleştirmiş.

BAŞARI KÜTÜPHANESİ

Büyük bir kütüphane bir çocuğun kaderini nasıl değiştirir? Yapılan araştırmalarda evdeki kitap sayısı yaşanan ülkeden, ailenin eğitim düzeyinden, ülkenin refah seviyesinden,

ülkedeki politik sistemden daha önemli olduğu ortaya konmuş.

Kullanılan kelimeler çocuğun kariyerini yordayabilir mi? Kansas üniversitesinden Betty Hart ve Toddy Risley 1960 larda eğitim alanında yoğun araştırmalar yapmış. Okullarda çocuklarının dil becerilerini geliştirmek için verilen 'Kaliteli eğitim'in başarısız olması canlarını sıkımsı. Yapılan araştırmada 3 yaşına kadar oluşan temel , ileriki yıllarda okul başarısını güçlü bir şekilde etkiliyor.

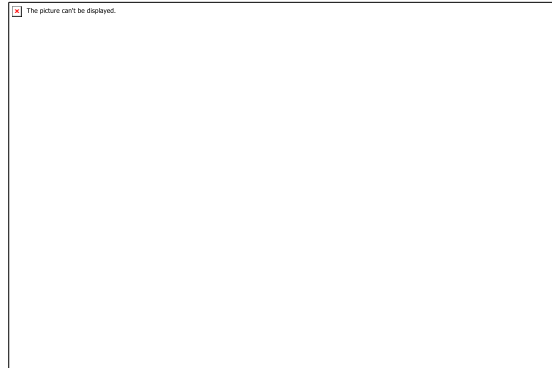
Dil becerisi ve okuduğunu anlama becerisini ölçen sınavlarda 3 yaşındaki başarıyla 9-10 yaşındaki başarı arasında anlamlı bir ilişki bulunuyor.

Çocuklara kitap okumak sohbetten daha fazla kelime öğretiyor.

Dayanıklılık eğitimi

Zeka düzeyleri aynı olan farklı başarılar göstermiş insanların fark yarattığı özelliğın ne olduğıyla ilgili yapılan araştırmada sonuç olarak dahileri fanilerden ayıran 4 özellik ortaya çıkıyor;

- 1) İleriki hayata aktif hazırlık, belli bir amaç için hazırlık
- 2) Karşısına başka bir iş çıkınca başladığı işten vazgeçmemek
- 3) Bir yola girdikten sonra o yolda irade ve sebat göstermek
- 4) Engeller karşısında işi bırakmamak, içsel kararlılık göstermek

Dayanıklılığın farklı boyutları düşünülebilir.

- > Canı sıkılmasına rağmen çalışmak duygusal dayanıklılık
- > Zihnini zorlama pahasına öğrenmeye devam etmek entelektüel dayanıklılık
- > Antrenman sırasında çektiği acılara rağmen vücudun sınırlarını zorlamak fiziksel dayanıklılık demek

Anlamalı ve bir amaç için çekilen gönüllü acılar hem hayata anlam katıyor, hem de başarı rekabetinde üstünlük sağlıyor.

10 yıl süren para ödülünün öğrencinin başarısına etkisinin araştırıldığı bir diğer çalışmada, para ödülünün öğrencinin yanı sıra öğretmen ve velilerde de işe yaramadığını aksine başarıyı düşürdüğü çalışmalara rastlanmıştır.

Başarılı olma motivasyonunu arttıran durumları;

- Sınırları zorlayan ama göz korkutmayan görevler
- Yaptıklarıyla sonuçları arasında bağlantı kurmak
- Başarıyı dış güçlere değil iç güçlere bağlamak şeklinde de sıralayabiliriz.

Ceylanlı Takuşlar Ortaokulu Rehberlik Servisi

Kaynakça: “Çocuklar Nasıl Başarır” ; Mümin Sekman, Dr. Bahar Eriş